

บันทึก

เรื่อง ขอรื้อเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้แทนสหกรณ์จำกัดในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก
ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๑๑ (คณะกรรมการ
ดำเนินการของสหกรณ์จำกัดจะแต่งตั้งบุคคลภายนอกในฐานะเป็นตัวแทนตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งมิใช่เป็นผู้แทนของสหกรณ์จำกัดได้หรือไม่)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๑/๗๒๗ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เคยมีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๒๐๑/๑๗๐๓๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๒๙ ขอรื้อมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับผู้แทนสหกรณ์จำกัด ในกิจการซึ่งเกี่ยวกับบุคคลภายนอก และสำนักงานฯได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๑/๑๙๙๐ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๙ แจ้งขอรื้อเกี่ยวกับผู้แทนสหกรณ์จำกัดในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๑๑ ไปให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบ นั้น ปรากฏว่ามีปัญหาในทางปฏิบัติของสหกรณ์จำกัด ในการแต่งตั้งบุคคลภายนอกไปดำเนินการแทนสหกรณ์จำกัดในฐานะเป็นตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมิใช่เป็นผู้แทนของสหกรณ์จำกัด เช่น การแต่งตั้งทนายความดำเนินคดีแทนสหกรณ์จำกัด หรือการที่คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จำกัดลงมติโดยถูกต้องแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นตัวแทนเฉพาะการเพื่อดำเนินกิจการเฉพาะเรื่องเฉพาะรายแทนสหกรณ์จำกัด เป็นต้น กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงหาหรืออีกครั้งหนึ่งว่า คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จำกัด ประชุมลงมติแต่งตั้งบุคคลภายนอกเป็นตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ ในฐานะตัวแทนของสหกรณ์จำกัด (มิใช่ในฐานะผู้แทนของสหกรณ์จำกัด) จะกระทำได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาที่ว่าคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จำกัดจะแต่งตั้งบุคคลภายนอกเป็นตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อดำเนินการเฉพาะเรื่องเฉพาะรายแทนสหกรณ์จำกัดได้หรือไม่ ประกอบกับรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมสหกรณ์) แล้ว เห็นว่า คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จำกัดย่อมมีอำนาจแต่งตั้งให้บุคคลภายนอกเป็นตัวแทนของสหกรณ์จำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อให้ทำนิติกรรมใด ๆ แทนสหกรณ์จำกัดตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์จำกัดดังที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑^๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๑๑ ได้ ทั้งนี้ ภายในขอบเขตอำนาจที่กฎหมาย

^๑มาตรา ๒๑ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้สหกรณ์จำกัดกระทำการดังต่อไปนี้ได้

(๑) จัดให้ได้มา ซื้อ ถูกรวมสิทธิ์หรือทรัพย์สินหรือครอบครอง กู้หรือยืมเช่า เช่าซื้อ รับโอน

ว่าด้วยสหกรณ์ และข้อบังคับของสหกรณ์จำกัดกำหนดไว้ แต่คณะกรรมการฯจะแต่งตั้งบุคคลภายนอกให้ทำการแทนในหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ไม่ได้ เพราะจะเป็นการขัดต่อมาตรา ๒๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๑๑ ดังที่ได้เคยให้ความเห็นไว้แล้ว^๓

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรรมสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือจำนำ ขาย หรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งทรัพย์สิน

(๒) ให้กู้ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้สินเชื่อ โอน รับจำนองหรือรับจำนำซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก

(๓) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินโดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(๔) ค้ำประกันเงินกู้หรือสินเชื่อของสมาชิก รวมทั้งการค้ำประกันการให้เช่าซื้อหรือให้ยืมทรัพย์สินแก่สมาชิก

(๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือฝากประจำจากสมาชิกได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(๖) ซื้อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

(๗) ซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของชุมนุมสหกรณ์

(๘) ซื้อหุ้นของสหกรณ์อื่น หรือของสถาบันซึ่งประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์ โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(๙) ดำเนินธุรกิจและการค้าเพื่อประโยชน์ของสมาชิก

(๑๐) ให้การสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัวที่ต้องภัยพิบัติเกี่ยวกับอาชีพ

(๑๑) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก

(๑๒) ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากราชการหน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามนโยบายหรือแนวทางดำเนินงานตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๑๓) ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

๒มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จำกัดคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกเป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนสหกรณ์จำกัด ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน หรือผู้จัดการทำการแทนก็ได้

^๓บันทึก เรื่อง ข้อหารือเกี่ยวกับผู้แทนสหกรณ์จำกัดในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอกตาม มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๑๑ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๕๐๑/๑๙๙๐ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๙ ถึงกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๓๒